

Легендарни совјетски обавештајац и херој Русије Алексеј Ботјан, који је руководио операцијом ослобођења пољског града Кракова у јануару 1945. године, умро је у 104. години.

„Нема више Алексеја Николајевича Ботјана”, саопштио је шеф Бироа за штампу Спољнообавештајне службе Русије Сергеј Иванов.

Прошлог понедељка Ботјан је прославио свој 103. рођендан.

Алексеј Ботјан је дочекао Други светски рат 1. септембра 1939. године у редовима пољске војске у саставу противавионске одбране.

Своју ратну каријеру је почео првог ратног дана, оборивши немачки „јункерс”, а током одбране Варшаве оборио је још два.

Затим је Пољска капитулирала, део војске у којем је он служио се предао Црвеној армији, која је пре тога ослободила западне територије Белорусије и Украјине од окупације Пољака како не би пале у руке фашистима. Тако је Ботјан постао совјетски грађанин.

Почетком Другог светског рата уписали су га у обавештајну школу у саставу ОМСБОН-а (Посебна моторизована стрељачка бригада за посебне намене), где је био обучен да спроводи операције пребацивања на територију под привременом опсадом фашиста.

У школи је провео пола године, а за време одбране Москве током практичних вежби прошао је и војну праксу, учествујући у операцијама иза леђа противника у Подмосковљу.

У саставу обавештајно-диверзантског одреда 1943. године је под командом капетана државне безбедности Виктора Карасјева послат у регион украјинског града Овруч у Житомирској области.

У септембру 1943. године је под директним руководством Ботјана извршена операција пробоја Овручке локалне администрације у моменту кад су тамо били окупљени представници инспекције и специјалци за борбу против партизана, пристигли из Немачке. У тој акцији је погинуло око 80 немачких официра.

У јануару 1945. године је „поручник Аљоша” (тако су Ботјана ословљавали локални становници) извршио операцију коју сматра највећим подвигом у свом животу. Успео је да сазна за намеру фашиста да сруше брану на реци Дунајец, услед чега би вода зауставила напредовање совјетске војске. Истовремено, опасност од поплаве је претила и пољском граду Кракову. Ботјанова група је успела да минира складиште оружја и муниције, које је било смештено у Јагелонском дворцу, и нацистички планови су били у потпуности уништени.

Након рата, Алексеј Ботјан је наставио да ради у Спољнообавештајној служби као илегални обавештајац. Касније је помогао у формирању специјалне јединице Спољнообавештајне службе КГБ совјетског „Вимпела”.

Десетог маја 2007. године због операције одбране Кракова Алексеју Ботјану је указом руског председника Владимира Путина додељено звање Хероја Русије.

(Спутник)